

ОТВОРЕНО ПИСМО

По повод изявленията на господин Румен Петков на пресконференция от 26.02.2013 г. по отношение на конкретен съдия заради постановен от него съдебен акт Съюзът на съдиите в България изразява следното становище.

Смятаме за абсолютно неприемливо в правовата държава активни политици да уронват авторитета на съдебната власт, като - неудовлетворени от изхода на дело, по което са страна, или пък заради политическа демагогия - разпространяват персонални критики и позорящи квалификации за съда.

Без да коментираме предмета на конкретното дело, заведено от Румен Петков, и постановения съдебен акт, който подлежи на обжалване, категорично заявяваме, че квалифицирането на съдията като „недоразумение”, внушенията, че е формирал вътрешното си убеждение по съображения извън делото, без да се сочат доказателства за това, са напълно недопустими и не могат да намерят никакво законно и морално оправдание. Избраният от г-н Петков подход не е позволена от закона форма на защита по конкретното дело, още по-малко е в интерес на правилното функциониране на държавните власти и върховенството на закона. Когато загубилата страна не е съгласна с постановения съдебен акт, тя разполага с правото да го обжалва пред горестоящия съд. Използването на медиите и сезирането на Висшия съдебен съвет, който няма правомощия да преценява правилността на съдебните актове, са форми на нерегламентиран и вреден натиск върху съда по неприключило дело.

Не бихме си позволили да коментираме целите на поредното политическо обругаване на съда, но сме длъжни да апелираме към чувството за отговорност на политиците и на медиите – да не използват мощния ресурс на публичността, с който разполагат, за безкритично подкопаване на общественото доверие в съдебната система. Разрушаването на авторитета на съда има една единствена последица и тя не е в обществен интерес – деградира правосъзнанието на гражданите и подклажда отричането на принципите, на които се основава правовата държава.

С оглед възникналите въпроси в медиите за характера на процедурата, по която съдията от Софийския районен съд се е произнесъл в конкретния случай, за да прекрати наказателното производство, заведено по тълба на пострадалия, Съюзът на съдиите в България счита, че следва най-общо и по принцип да информира гражданите за правомощията на съда и за някои особености на престъплението „клевета”:

Съгласно чл. 250, ал. 1, т. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс, при насрочване на дело, образувано по тълба на пострадалия, съдията-докладчик е

длъжен да провери дали тџжителят е изложил конкретни твърдения за престџпление, което се преследва по този ред (с директно искане за повдигане на обвинение на определено лице до съда и без участие на прокуратурата). В станалия публично известен случай е била подадена тџжба, в която се твърди, че е извършено престџпление „клевета”. Всеки съдия от районен съд, на който е разпределено дело за такъв вид престџпление, е длъжен да прецени дали описаните факти съответстват на признаците на това обвинение. За да даде ход на тџжбата се изисква съдията да провери дали е уточнено съдържанието на изразите, за които се иска осъждане; дали обективно те имат позорящ характер и твърди ли се, че не отговарят на истината. Лџжата, макар и неморално поведение, не е престџпление по българското право. Не е достатъчно също така, за да е извършено престџплението, тџжителят да се е почувствал оскърбен – необходимо е субективното му усещане да съвпада с обективния обществен стандарт за това кое поведение е позорно. Всички тези обстоятелства всеки съдия-докладчик е длъжен да прецени в началото на процеса, а в края с присъда се произнася по това дали иначе годното обвинение е доказано.

Използваме възможността да призовем Висшия съдебен съвет, който има задължението да защитава независимостта на съдебната власт, да заеме активна позиция при поредния случай на публично атакуване на съда.

Отново се обръщаме към българските политици да не преминават границата между основателната критика и неподправената манипулация. Напомняме, че съдът е длъжен да прилага закона еднакво спрямо всички граждани и не може да осигури справедлив съдебен процес, ако вътрешното му убеждение се формира под влиянието на предварително формираны очаквания и натиск.

От името на УС на ССБ

Таня Маринова - председател

Управителен съвет

Атанас Атанасов

Екатерина Николова

Иван Ранчев

Милена Златкова

Мими Фурнаджиева

Петко Петков

Станислав Цветков